

دستور جلسه شماره (۱)
عنوان: بررسی نحوه حمایت از کسب و کارهای آسیب دیده و استفاده از ظرفیت ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب- و کار در حوزه اقتصاد دیجیتال
مرجع طرح موضوع: دبیرخانه شورای گفتگوی اتاق ایران، خراسان رضوی و خراسان جنوبی
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۵/۰۲/۲۹
تعداد صفحات دستور جلسه: ۳ صفحه
شرح موضوع: با توجه به برگزاری جلسات مختلف در خصوص مسائل و مشکلات کسب و کارهای حوزه اقتصاد دیجیتال و با عنایت به درخواست شورای گفتگوی خراسان رضوی جهت استفاده از ظرفیت ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در مواقع قطعی اینترنت و جبران خسارات ناشی از آن و همچنین به پیشنهاد دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی برای بررسی وضعیت کسب و کارهای آسیب دیده، این دستور کار تنظیم شده است: در این شرح دستور به دو دسته کسب و کارهای حوزه اقتصاد دیجیتال پرداخته میشود، اولین دسته کسب و کارهای آنلاین و کسب و کارهای حوزه اقتصاد دیجیتال هستند که بصورت غیر مستقیم در معرض تبعات ناشی از جنگ قرار گرفته اند که همزمان با تداوم جنگ و تشدید نااطمینانی‌های اقتصادی، کسب‌وکارهای آنلاین و کسب و کارهای حوزه اقتصادی دیجیتال در ایران با یکی از پیچیده‌ترین دوره‌های فعالیت خود مواجه شده‌اند؛ دوره‌ای که در آن، کاهش تقاضا، افت قدرت خرید و محدودیت‌های اینترنتی به‌طور هم‌زمان بر عملکرد این بخش اثر گذاشته است. در چنین شرایطی، نه‌تنها جریان درآمدی بسیاری از پلتفرم‌های دیجیتال با اختلال روبه‌رو شده، بلکه تداوم فعالیت، توسعه فنی و حتی حفظ نیروی انسانی نیز به چالشی جدی تبدیل شده است. در این میان، محدودیت دسترسی به اینترنت و اختلال در ابزارهای ارتباطی و زیرساختی، شرایطی متفاوت از بحران‌های پیشین برای این نوع کسب و کارها رقم زده است. اکنون این پرسش مطرح است که کسب‌وکارهای دیجیتال تا چه اندازه توان تاب‌آوری در برابر این وضعیت را دارند و در صورت تداوم شرایط موجود، چه آینده‌ای پیش روی اقتصاد دیجیتال کشور خواهد بود، در حوزه کسب و کارهای آنلاین یکی از مشکلات مهم، قطع اینترنت است که دسترسی کسب‌وکارهای آنلاین به مشتریان را دشوار کرده است. وقتی موتور جست‌وجوی گوگل کار نمی‌کند و کاربران هم معمولاً نام دامنه این کسب‌وکارها را حفظ نیستند، این موضوع به یک چالش جدی تبدیل می‌شود. از سوی دیگر، بخش قابل توجهی از ورودی این کسب‌وکارها از طریق ابزارهای بازاریابی دیجیتال تأمین می‌شد که اکنون تقریباً اغلب این ابزارها از کار افتاده‌اند. در واقع، شبکه‌های اجتماعی و سایر بسترهای آنلاین که نقش مهمی در جذب مخاطب داشتند، عملاً کارایی خود را از دست داده‌اند. در نتیجه، فعالیت کسب‌وکارهای آنلاین نسبت به کسب‌وکارهای آفلاین دشوارتر شده است. یک فروشگاه فیزیکی حداقل در معرض دید رهگذران قرار دارد، اما کسب‌وکار آنلاین در شرایطی قرار گرفته که هم تقاضا کاهش یافته و هم همان تقاضای محدود موجود نیز به دلیل قطع اینترنت به آن‌ها دسترسی ندارد. بنابراین، می‌توان گفت کسب‌وکارهای آنلاین بیش از کسب‌وکارهای آفلاین آسیب دیده‌اند. دومین دسته کسب و کارهایی حوزه فناوری اطلاعات که بصورت مستقیم مورد خسارت جنگ قرار گرفته اند. این کسب و کارها بصورت مستقیم مورد اصابت موشک قرار گرفته و از نظر زیر ساختی دچار خسارت‌های شدید شدند و کسب و کارشان تعطیل شده است.

مشکلات مطروحه و پیامدهای مربوط

مشکلات مربوط به کسب و کارهای حوزه اقتصاد دیجیتال به دو نوع کسب و کار (خسارت دیده مستقیم و خسارت دیده غیر مستقیم) به شرح جدول ذیل به همراه اقدامات مربوطه ارائه میشود:

ردیف	محور	شرح مشکل	اقدام مربوطه	متولی
۱	قطعی اینترنت	مداومت قطعی اینترنت و بروز مشکلات برای کسب و کارهایی این حوزه	۱- پیگیری جهت وصل شدن اینترنت کسب و کارها ۲- پیگیری خسارت جهت مطالبه خسارت قطع اینترنت مطابق ماده ۲۵ قانون بهبود کسب و کار	۱- فاقد متولی مشخص ۲- وزارت ICT
۲	خسارت فیزیکی کسب و کارهای آسیب دیده	بلا تکلیفی واحدهای آسیب دیده فیزیکی ناشی از جنگ جهت تعیین و دریافت خسارت	۱- تهیه یک لیست از واحدهای آسیب دیده حوزه فناوری و اطلاعات ۲- تهیه فرایند جهت بررسی میزان خسارت وارد شده با نهاد مسئول ۳- تعیین یک خط اعتباری ویژه جهت اعطای تسهیلات برای کسب و کارهای آسیب دیده (پست بانک)	۱- بانک مرکزی ۲- وزارت ICT
۳	تسهیلات جاری	امهال یا تنفس برای تسهیلات جاری فعالان حوزه فناوری و اطلاعات	۱- تهیه لیستی از فعالین اقتصادی که در نظام بانکی تسهیلات جاری دارند و پیگیری از بانک مربوطه جهت امهال	بانک مرکزی
۴	تامین اجتماعی	مهلت جهت ارسال لیست	۱- جلسه با مسئولین سازمان تامین اجتماعی جهت طرح موضوع	سازمان تامین اجتماعی
۵	مالیات	تقسیم مالیات در دو یا سه مرحله	۱- جلسه با مسئولین سازمان امور مالیاتی جهت طرح موضوع	سازمان امور مالیاتی
۶	بیمه بیکاری	بیمه بیکاری/ تعدیل نیرو	۱- بررسی تخصصی موضوع اختصاص منابع بیمه بیکاری در قالب تسهیلات به کارفرمایان جهت صیانت از اشتغال	وزارت تعاون، کار و فاه اجتماعی
۷	فورس ماژور	در نظر گرفتن موضوع فورس ماژور برای تعهدات کارفرمایان	۱- بررسی موضوع با نهادهای مربوطه	ستاد مدیریت بحران پدافند غیرعامل
۸	مصوبات مربوط به جنگ	عدم اجرای صحیح مصوبات ستاد تسهیل در خصوص موارد مرتبط با جنگ	۱- بررسی علل عدم انجام مصوبات ستاد تسهیل	ستاد تسهیل دولت

قوانین و مصوبات مربوطه با موضوع:

- ۱- ماده ۲۵ قانون بهبود کسب و کار
- ۲- آیین نامه اجرایی ماده ۲۵ قانون بهبود محیط کسب و کار
- ۳- مصوبات ستاد تسهیل و سایر مصوبات در خصوص موارد مرتبط با جنگ

پیشنهادهای

۱. پیگیری تعیین و پرداخت خسارت ناشی از قطع اینترنت مطابق ماده ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و تعیین چارچوب جبران خسارت ناشی از قطع یا محدودسازی اینترنت برای واحدهای دیجیتال که بیش از سایر واحدها بصورت سددرصدی دچار خسارت جبران ناپذیر می شوند توسط دولت
۲. تدوین سازوکار پیش‌بینی وجه التزام قطع یا محدودسازی اینترنت در قراردادهای ارائه‌دهندگان خدمات ارتباطی با بنگاه‌ها
۳. در نظر گرفتن خط اعتباری ویژه در قالب تسهیلات جهت جبران خسارت واحد های آسیب دیده مستقیم ناشی از جنگ
۴. تخصیص منابعی در قالب تسهیلات سرمایه در گردش با بازپرداخت حداقل ۲۴ ماهه برای کسب و کارهایی که بصورت غیر مستقیم آسیب دیدن به جهت صیانت از اشتغال و جلوگیری از تعدیل نیروی کار موجود
۵. همکاری سازمان تامین اجتماعی و سازمان امور مالیاتی جهت تعامل با کارفرمایان حوزه اقتصاد دیجیتال در خصوص پرداخت حق بیمه و مالیات
۶. بدلیل قطعی و ناپایداری اینترنت پیشنهاد میشود، سازوکاری توسط سازمان تامین اجتماعی به منظور مستثنی کردن کسب و کارهای حوزه اقتصادی دیجیتال از قانون کار به مدت محدود در زمان پسا جنگ طراحی گردد.
۷. استفاده از ظرفیتهای فرهنگی و اطلاع رسانی برای توسعه زیرساختها و شبکه های مجازی بومی و داخلی